

THE EUROPEAN DISCOVERY OF CHINA POMPEU FABRA UNIVERSITY BARCELONA

LES CIUTATS DELS SONG I LA CONQUESTA MONGOL UN IMPERI COSMOPOLITA

Khubilai desconfiava de l'escriptura clàssica xinesa, ja que era el tret característic de la classe oficial d'erudits. I, contràriament, **va promoure la llengua col·loquial a l'escriptura i va trobar el seu camí a la literatura Yuan**, especialment al teatre, que va emergir a la Xina Yuan.

Tot tipus de **representacions teatrals, des d'espectacles de titelles fins a òperes espectaculars**, eren escenificades als carrers de la ciutat i en banquets importants, normalment acompanyades de música.

Amb el drama Yuan, el teatre xinès esdevé un gènere literari per primer cop. El budisme no era **l'única religió afavorida a la Xina Yuan**. Moltes altres comunitats religioses, com la dels musulmans i dels nestorians, es van expandir molt.

Avui dia, la ciutat de Quanzhou conté les restes impressionants d'enormes mesquites que són el testimoni de la presència d'una gran comunitat musulmana, mentre que els esplèndids fèretres de pedra i les làpides treballades posen de manifest l'estatus d'aquestes elits musulmanes.

Quanzhou també tenia una pròspera comunitat de nestorians i el seu museu marítim guarda una col·lecció impressionant de làpides, on els àngels, asseguts en la posició de meditació budista i amb orelles enormes de Buda, sostenen a les mans una creu cristiana que emergeix d'una flor de lotus.

Fins i tot els maniqueus tenien una comunitat a Quanzhou: l'únic temple que se'n conserva al món es troba als afores.

En aquesta representació xinesa, Mani es veu gairebé idèntic a Buda, tant per la seva vestimenta com per la seva posició de meditació. Però Buda té els ulls tancats, centrats en la seva vida espiritual interna, mentre que Mani, seguint els camins de déus occidentals, mira directament als ulls dels seus adoradors.

Aquestes tres comunitats de Quanzhou (musulmans, nestorians i maniqueus) testimonien les

connexions marítimes entre la Xina i Pèrsia a l'època dels Yuan. D'altra banda, la làpida Yangzhou d'una noia italiana, Caterina Viglione, morta l'any 1342, ens recorda la significativa presència de mercaders italians a la Xina Yuan: Marco Polo només en va ser un.

La Xina dels mongols va ser la llar d'una sorprenent varietat de creences, costums, religions, menjars, llengües, escriptures i filosofies. Van ser una dinastia molt cosmopolita, tal com van donar-ne fe tots els viatgers europeus medievals que la van conèixer.

Però tota aquesta diversitat era el resultat d'un govern aliè i les elits xineses no hi estaven interessades. L'elit xinesa es va impermeabilitzar contra qualsevol influència mongola i, de fet, hi va sobreviure gràcies a la seva cultura, que va conservar intacta. Khubilai va regnar durant trenta-vuit anys i, en general, va ser un bon emperador en el sentit que va deixar un estat pròsper per als seus successors.

Però els seus últims anys van suposar una lleugera davallada. Per mantenir el seu poder i per donar servei al seu poderós establiment militar, Khubilai, com tots els Khans mongols, necessitava fer la guerra. Les repetides expedicions contra el Japó l'any 1274 i 1281 van ser delmades per condicions climàtiques adverses, que els japonesos van interpretar com a vents divins o Kamikaze, enviats per protegir les seves illes.

Expedicions successives contra el sud-est asiàtic tropical, on els seus cavalls van resultar inútils, i contra Java l'any 1292, també van acabar amb un fracàs absolut. Per als mongols, aquestes derrotes successives comportaven no tan sols un revés econòmic, sinó també un canvi de tornes a la propaganda: la seva aura d'invencibilitat va desaparèixer amb les derrotes.

Tots els altres emperadors Yuan van viure poc i la mort de Khubilai l'any 1294 va revelar les inconsistències del govern mongol. Els mateixos mongols es van dividir entre aquells a favor de les polítiques sedentàries de Khubilai i aquells que desitjaven un estil de vida més pròpiament mongol.

A mitjan segle XIV, la corrupció era la norma entre els amos mongols i els seus recaptadors d'impostos musulmans, i els pressupostos que s'haurien d'haver fet servir per mantenir els dics dels rius i les obres d'irrigació van desaparèixer a les seves butxaques.

Quan van arribar les sequeres i les inundacions i el Gran Canal va trencar els dics, la fam, les plagues i la rebel·lió es van ajuntar i els dies dels mongols a la Xina van arribar a la seva fi.